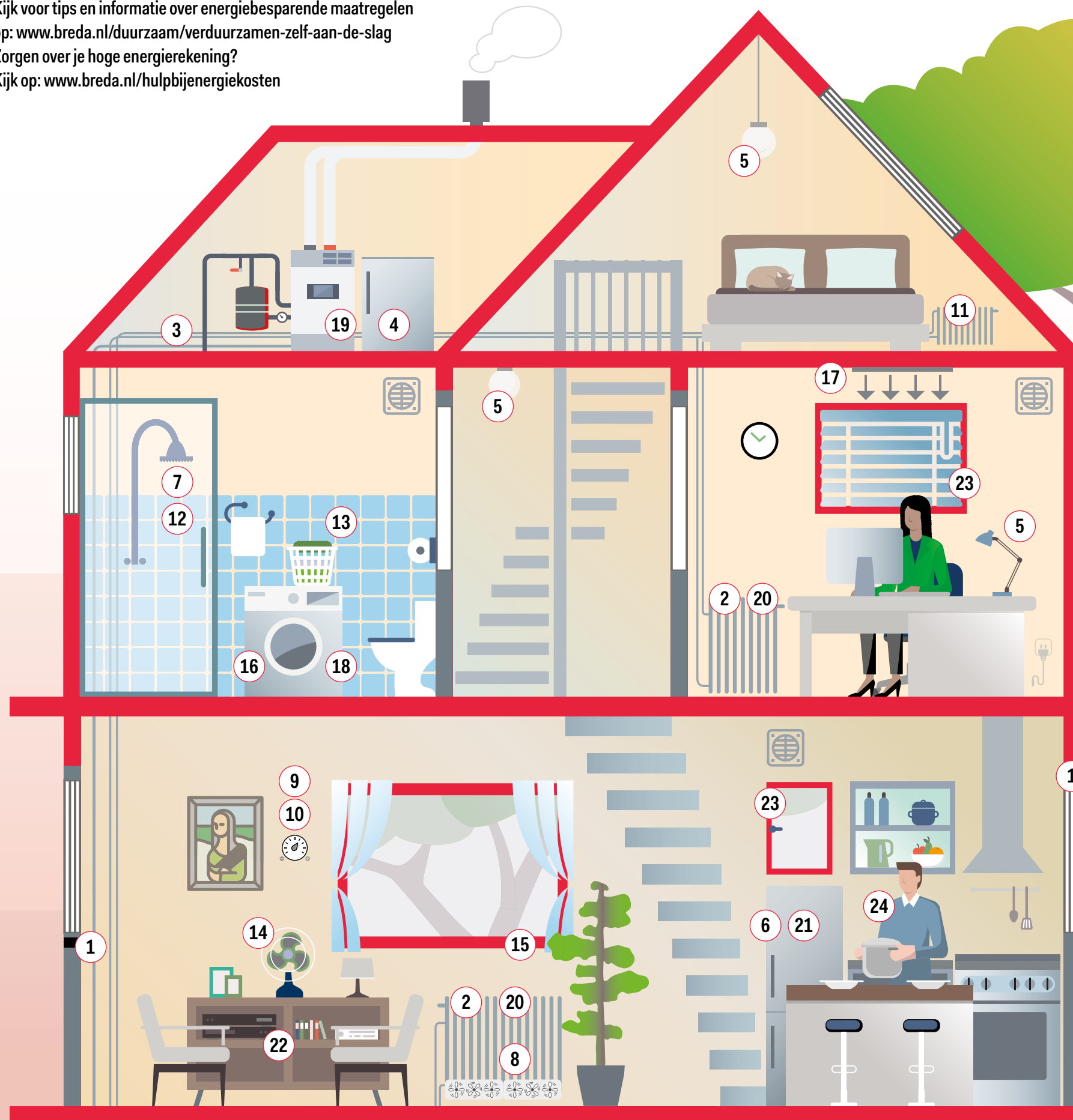

24TIPS voor een lagere energierekening en meer comfort

Kijk voor tips en informatie over energiebesparende maatregelen op: www.breda.nl/duurzaam/verduurzamen-zelf-aan-de-slag
 Zorgen over je hoge energierekening?
 Kijk op: www.breda.nl/hulpbijenergiekosten

**GEMEENTE
BRED**

CHECKLIST (lees ook de achterkant)
 Zet een kruisje: ☐ heb/doe ik al ☐ ga ik doen

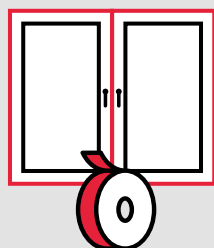
1 ☐ ☐	9 ☐ ☐	17 ☐ ☐
Maak kieren dicht	Zet de thermostaat 1°C lager	Verwarm plaatselijk bij
2 ☐ ☐	10 ☐ ☐	18 ☐ ☐
Plaats radiatorfolie achter je radiatoren	Zet de thermostaat 's nachts op 15°C	Was met volle machines
3 ☐ ☐	11 ☐ ☐	19 ☐ ☐
Isoleer cv-leidingen in onverwarmde ruimtes	Verwarm alleen de ruimte waar je bent	Laat je cv-ketel zuinig afstellen
4 ☐ ☐	12 ☐ ☐	20 ☐ ☐
Doe een tweede koelkast weg	Douche maximaal vijf minuten	Ontlucht radiatoren regelmatig
5 ☐ ☐	13 ☐ ☐	21 ☐ ☐
Gebruik ledlampen	Droog je was zoveel mogelijk aan de lijn	Vervang (oude) energie slurpende apparaten
6 ☐ ☐	14 ☐ ☐	22 ☐ ☐
Vervang oude koelkasten	Gebruik de ventilator in plaats van de airco	Zet apparaten uit, niet op stand-by
7 ☐ ☐	15 ☐ ☐	23 ☐ ☐
Plaats een water-besparende douchekop	Gordijnen dicht, radiatoren vrij	Ventileer de ruimtes waar je bent
8 ☐ ☐	16 ☐ ☐	24 ☐ ☐
Gebruik radiatorventilatoren	Gebruik de eco-stand	Hulp bij hoge energie-kosten of verduurzamen?

24TIPS voor een lagere energierekening, meer comfort en een beter milieu*

**GEMEENTE
BRED A**

1 ± 70 m³ per jaar

Maak kieren dicht

Breng tochtstrips aan en maak gaten dicht. Plaats een tochtborstel voor je brievenbus. Let wel op ventilatie.

2 ± 10-50 m³ per jaar

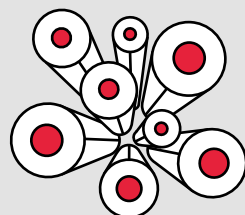
Plaats radiatorfolie achter je radiatoren

Doe dit vooral bij radiatoren tegen een niet geïsoleerde buitenmuur. Per vierkante meter radiatorfolie bespaart dit jaarlijks 10-50 m³ gas.

3 ± 45 m³ per jaar

Isoleer cv-leidingen in onverwarmde ruimtes

Isoleer de verwarmingsbuizen met buis-isolatie in onverwarmde ruimtes, zoals kruip- en bergruimte. Per meter isolatie bespaart dit per jaar 3 m³ gas.

4 ± 140 kWh per jaar

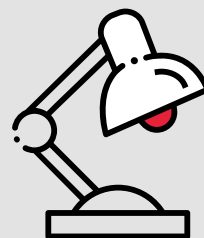
Doe een tweede koelkast weg

Doe een tweede koelkast weg (als dit kan) of zet deze uit als je hem niet gebruikt. Of vervang twee kleine koelkasten voor één grotere.

5 ± 12 kWh per lamp

Gebruik ledlampen

Een ledlamp is 90% zuiniger dan een gloeilamp en 85% zuiniger dan een halogeenlamp. De besparing per lamp is 8 tot 35 kWh per jaar.

6 **TIP**

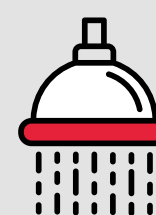
Vervang oude koelkasten

Moderne koelkasten en vriezers zijn veel zuiniger dan apparaten die 10 jaar of langer geleden werden gemaakt. Uiteindelijk bespaar je na vervangen.

7 ± 50 m³ per jaar

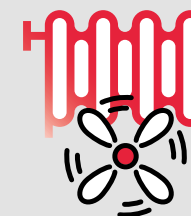
Plaats een waterbesparende douchekop

Een waterbesparende douchekop bespaart ± 50 m³ gas per jaar. Het vervangen van een regendouche kan wel 60 m³ gas per jaar besparen.

8 **TIP**

Gebruik radiator-ventilatoren

Met radiatorventilatoren wordt de kamer sneller warm, omdat de radiator ongeveer 20% meer warmte afgeeft. Vooral zinvol samen met tip 19.

9 ± 250 m³ per jaar

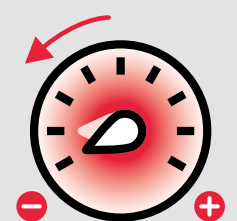
Zet de thermostaat 1°C lager

Ga in stapjes van 1 graad per week naar ± 19°C. Doe een warme trui aan en gebruik een deken op de bank.

10 ± 120 m³ per jaar

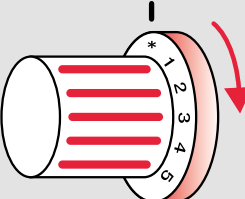
Zet de thermostaat 's nachts op 15°C

Gebruik eventueel een klokthermostaat om het automatisch in te stellen. Bij vloerverwarming en goed geïsoleerde huizen 17 a 18 graden houden.

11 ± 300 m³ per jaar

Verwarm alleen de ruimte waar je bent

Zet radiatoren in ruimtes waar je niet bent op vorststand en houd deuren dicht. Gebruik eventueel deurdrangers of deurveren.

12 ± 55 m³ per jaar

Douche maximaal vijf minuten

Een leuke douchetimer kan helpen om korter te douchen. Als dat niet lukt, dan bespaart minder vaak douchen ook. Besparing voor gemiddeld huishouden.

13 ± 200 kWh per jaar

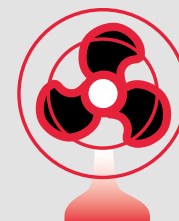
Droog je was zoveel mogelijk aan de lijn

Droog je was aan de lijn, of droog zoveel mogelijk was aan de lijn. Zorg voor frisse lucht in de ruimte waar de was droogt.

14 ± 100 kWh per jaar

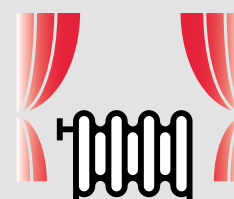
Gebruik een ventilator in plaats van een airco

Een airco verbruikt 15 keer meer stroom dan een ventilator. Een ventilator is energiezuiniger en dus veel goedkoper in gebruik dan een airco.

15 **TIP**

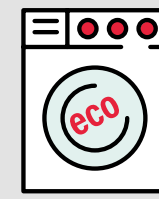
Gordijnen dicht, radiatoren vrij

Doe de gordijnen dicht als het donker is, dat isoleert en vermindert tocht. Houdt de radiatoren vrij, dan geven ze hun warmte goed af.

16 ± 120 kWh per jaar

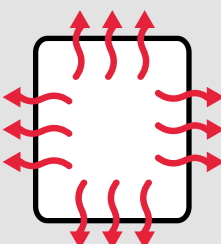
Gebruik de eco-stand

Gebruik de eco-stand van de wasmachine en de vaatwasser. Programma's duren langer, maar zijn wel zuiniger.

17 ± 60 m³ per jaar

Verwarm plaatselijk bij

Zet de verwarming lager en verwarm bij met een infraroodpaneel of verwarmde dekens (zonder accu!). Comfortabel en minder CO₂-uitstoot.

18 ± 33 kWh per jaar

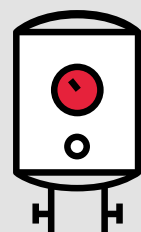
Was met volle machines

Door alleen volle wasmachines en vaatwassers te draaien, heb je minder wasbeurten per jaar.

19 **TIP**

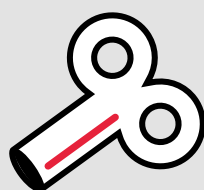
Laat je cv-ketel zuinig afstellen**

Laat een monteur de temperatuur van het verwarmingswater verlagen. Ook kan deze het maximale vermogen en de pompsnelheid goed instellen.

20 **TIP**

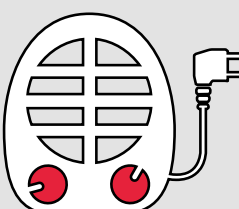
Ontlucht radiatoren regelmatig

Met teveel lucht in de leidingen werkt de verwarming niet optimaal. Dit kost extra energie. Controleer regelmatig de waterdruk. Vul bij tot boven 1,5 bar.

21 **TIP**

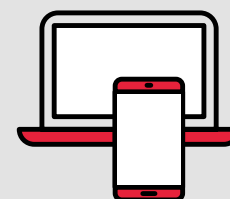
Vervang (oude) energie slurpende apparaten

Sommige (oude) apparaten verbruiken veel energie. Is er een zuiniger alternatief, zijn ze echt nodig? Denk aan aquaria, elektrische kachels, vijverpompen.

22 **TIP**

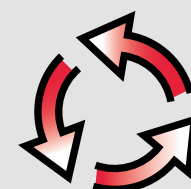
Zet apparaten uit, niet op stand-by

Zet elektrische apparaten helemaal uit. Gebruik hiervoor een stekkerdoos met schakelaar. Haal opladers uit het stopcontact als je ze niet gebruikt.

23 **TIP**

Ventileer de ruimtes waar je bent

Gebruik klepraampjes of ventilatie-roosters. Ventileer extra tijdens het koken, douchen en wasdrogen. Schone lucht is belangrijk voor je gezondheid.

24 **TIP**

Hulp bij hoge energiekosten of verduurzamen?

Maak je je zorgen over je energierekening? Of wil je besparen op energie? De gemeente kan je hierbij helpen.

* Gegevens zijn gebaseerd op informatie van Milieu Centraal (www.milieucentraal.nl). Kijk wat voor jou de meest interessante tips zijn. De besparingen zijn een gemiddelde. We geven geen garantie

** Heb je een huurwoning, overleg dan met je verhuurder

© 2025 concept & ontwerp: www.manufesta.nl

Kijk voor tips en informatie over energiebesparende maatregelen
www.breda.nl/duurzaam/verduurzamen-zelf-aan-de-slag

Hulp voor inwoners bij hoge energiekosten
www.breda.nl/hulp-voor-inwoners-bij-energiekosten